

PŘEDMĚT „HRA NA KLAVÍR JAKO CLIL“: REPLIKACE NA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLE TIŠNOV
THE SUBJECT “PIANO PLAYING AS CLIL”: REPLICATION AT THE PRIMARY ARTS SCHOOL IN TIŠNOV

Zdeněk Vašíček

ABSTRACT

Internationalization brings an open space for the CLIL method and foreign language communication even at the Czech primary arts school (hereinafter referred to as “PAS”). Since 2000, individual teaching of the subject “piano playing as CLIL” has been taking place at the PAS in Tišnov. The aim was to verify the possibilities of such teaching. In the 2022/2023 school year, the research sample consisted of 5 pupils with English, all of them with significant (including foreign-language) study support from the family. The main question was: “Is integration in CLIL suitable for my pupils?” I specified the “suitable” into two areas: a) “interesting” and b) “easy”. The results of the questionnaire always at the level of 4 points (= RATHER YES) of the Likert scale again confirmed the previous results. The main conclusion was: the integration in CLIL appeared to be interesting and at the same time easy for the pupils. It would also be appropriate to continue it in the future and offer it (as a foreign language practice) to other pupils. The complex evaluation of CLIL at the PAS in Tišnov can be considered as the next task for the future.

Keywords: piano playing, primary arts school, internationalization, CLIL, evaluation.

1. ÚVOD

Na ZUŠ Tišnov jsem ve školním roce 2022/2023 pokračoval v individuální výuce předmětu „hra na klavír jako CLIL“ (s komunikací v angličtině nebo němčině) s 10 novými žáky.

Žáci si sami pro 1 vyučovací hodinu vybrali počet nových slov cizojazyčné odborné slovní zásoby: 3 až 15, což (ideálně) činí souhrnně 105 až 525 pro 1 školní rok.

2. TEORIE

- **Internacionalizace** českého školství je na pořadu dne (srov. Fryč, et al., 2020, s. 18)
- **Překonávání jednojazyčnosti** je nezbytné (srov. Burwitz-Melzer, et al., 2016, s. 231).
- **Prostor pro metodu CLIL** se dále zvětšuje (srov. Inspiring innovation in language education: changing contexts, evolving competences, 2019, s. 9).
- **Komunikace v cizích jazycích** má klíčový význam (srov. Janíková, et al., 2011, s. 17).
- **Hlavní lingua franca je dnes angličtina** (srov. Průcha, 2010, s. 73-74).

3. METODOLOGIE VÝZKUMU

Z možných designů jsem vybral kvantitativně-kvalitativní (smíšený) design výzkumu.

Hlavní výzkumná metoda: dotazník pro žáky s jedenácti položkami a pětistupňovou Likertovou škálou (administrován v únoru 2023).

Hlavní výzkumná otázka: „Je integrace v CLIL vhodná pro mé žáky?“ „Vhodná“ bylo blíže specifikováno na a) „zajímavá“ a b) „snadná“.

Vedlejší výzkumná metoda: zúčastněné pozorování žákovské komunikace.

Výzkumný vzorek: 5 žáků – všichni s angličtinou; měli za sebou nejméně jedno pololetí předmětu „hra na klavír jako CLIL“, byli různého věku (medián 11 let), navštěvovali ZŠ nebo gymnázia, všichni měli výraznou studijní (i cizojazyčnou) podporu rodiny, o jejich osobní motivaci pro předmět „hra na klavír jako CLIL“ svědčí dobrovolné přihlášení se.

4. VÝSLEDKY

Odpověď na hlavní výzkumnou otázku (v dotazníku pro žáky jako hlavní výzkumné metody):

„Integrace v CLIL je spíše vhodná (4 = SPÍŠE ANO) pro mé žáky než nevhodná.“

Z toho:

- a) „zajímavá“ (4 = SPÍŠE ANO);
- b) „snadná“ (4 = SPÍŠE ANO).

Tím se opět potvrdily předchozí výsledky od roku 2000 (srov. Vašíček 2013, Vašíček 2017, částečně Vašíček 2023).

Zúčastněné pozorování (jako vedlejší výzkumná metoda) odhalilo různou úroveň cizojazyčné – receptivní či produktivní – komunikace žáků: ti mladší kolem A1, ti starší kolem B1 až B2 dle SERRPJ.

5. ZÁVĚRY A DISKUSE

Hlavní závěr: integrace v CLIL se zdála být pro žáky zajímavá a zároveň snadná, tudíž jistě bude vhodné v ní pokračovat i v budoucnu a nabídnout ji (jako cizojazyčnou praxi) dalším žákům.

Nadto:

- předmět „hra na klavír jako CLIL“ na ZUŠ Tišnov by již bylo vhodné komplexně evaluovat jako řádný vzdělávací program. Předpokladem je ustavení komplexně evaluační komise. (Snad již zde – na XXXI. výroční konferenci ČAPV?);
- pro CLIL jsem postupně vypracoval tříjazyčné (česko-anglicko-německé) slovníky různého rozsahu i analogické slovníky česko-anglicko-francouzské, česko-anglicko-italské, česko-anglicko-španělské a česko-anglicko-ruské. K diskusi je úprava všech tříjazyčných CLIL-slovníků na sedmijazyčné, podobně i můj tříjazyčný (česko-anglicko-německý) slovník Bloomovy taxonomie s úplnými rodinami slovních druhů.

6. LITERATURA

Burwitz-Melzer, E., et al. (Eds.) (2016). *Handbuch Fremdsprachenunterricht*. A. Francke Verlag.

Fryč, J., et al. (2020). *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+*. MŠMT.

https://www.msmt.cz/uploads/Brozura_S2030_online_CZ.pdf

Inspiring innovation in language education: changing contexts, evolving competences (2019). ECML.

Janíková, V., et al. (2011). *Metodologické otázky výzkumu výuky cizích jazyků*. Masarykova univerzita.

Průcha, J. (2010). *Interkulturní komunikace*. Grada.

Vašíček, Z. (2017). CLIL at a Czech primary arts school. In: I. Cimermanová & M. Sepešiová (Eds.), *Výzvy2017: Súčasný výzvy vo vyučovaní jazykov: ako ďalej? Zborník príspevkov (2. časť)*. SlovakEdu (s. 76-86).

<https://www.slovakedu.com/conferences/conferences-2017/vyzvy2017/publikacie/>

Vašíček, Z. (2013). Hra na klavír jako CLIL: Pokračující vícejazyčná implementace na ZUŠ. In L. Círus (Ed.), *Efektivita vzdělávání v proměnách společnosti: Sborník příspěvků 21. celostátní konference ČAPV [CD-ROM]*. Univerzita J. E. Purkyně (s. 390-396).

<https://capv.cz/wp-content/uploads/2020/01/vasicek.pdf>

Vašíček, Z. (2023). *Kognitive Lernzieltaxonomie nach Bloom in drei Sprachen (Deutsch, Englisch, Tschechisch): Blattspiel im Klavierunterricht an der Grundschule für Kunst in Tischnowitz*. Diplomová práce. Masarykova univerzita. <https://is.muni.cz/th/dm90p/>

KONTAKT / CONTACT

PhDr. Mgr. MgA. et MgA. Zdeněk Vašíček, Ph.D. et Ph.D. (Evropská jazyková cena LABEL – Evropský učitel jazyků roku 2010)

ZUŠ
Dvořáčkova 316
666 01 Tišnov
E-mail pracoviště:
zus@zustisnov.cz
Telefon pracoviště:
549 410 655

E-mail osobní:
zdenek.vasicek@c-box.cz
Mobil osobní:
739 908 783

